
[2016-4-RE](#)

CAUSA 2016-4-RE

(As de Pic, SAU c/ Mafida, SA)

Número de registre 43-2016. Recurs d'empara

Aute del 7 d'abril del 2016

BOPA núm. 24, del 20 d'abril del 2016

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 27 de gener del 2016, per la representació processal de la societat As de Pic, SAU, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra la sentència del 27 d'octubre del 2015 i contra l'aute del 22 de desembre del mateix any, dictats per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració dels drets a la jurisdicció, a un procés degut i a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets abans esmentats, que declari la nul·litat de les resolucions objecte de recurs i que retrotregui les actuacions al moment immediatament anterior al pronunciament de la sentència impugnada per tal que la Sala Civil torni a dictar una resolució que respecti els drets fonamentals. Així mateix, demana que es condemni la societat Mafida, SA al pagament de les costes processals, incloent expressament els honoraris d'advocat i de procuradora d'aquesta part;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vist l'informe del Ministeri Fiscal del 22 de febrer del 2016;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Juan Antonio Ortega Díaz-Ambrona;

Antecedents

Primer

La societat As de Pic, SAU va presentar una demanda a tramitar pel procediment ordinari contra la societat Mafida, SA en reclamació de la quantitat de 149.598,37 €, derivada d'unes desviacions entre la facturació i les certificacions d'uns treballs, més els interessos legals i les costes processals corresponents.

La societat Mafida, SA es va oposar a la demanda formulant una excepció peremptòria de manca de legitimació activa i una excepció peremptòria de manca de legitimació passiva, i subsidiàriament, sobre el fons va sol·licitar la seva total desestimació, amb imposició de les costes processals a la part agent.

Segon

Mitjançant sentència del 10 de setembre del 2014, la Secció Civil del Tribunal de Batlles va desestimar íntegrament la demanda principal formulada per la societat As de Pic, SAU i va absoldre la societat Mafida, SA de totes les pretensions efectuades en contra seva.

Tercer

La representació processal de la societat As de Pic, SAU va formular un recurs d'apel·lació contra aquesta resolució i, el 27 d'octubre del 2015, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar una sentència que desestimava aquest recurs d'apel·lació i confirmava íntegrament la sentència de la primera instància. Així mateix, condemnava l'apel·lant al pagament de les costes processals d'aquesta alçada.

Quart

La representació processal de la societat As de Pic, SAU va interposar, aleshores, un incident de nul·litat d'actuacions contra les resolucions anteriors, per tal com considerava que vulneraven el dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconegut a l'article 10 de la Constitució, ja que la jurisdicció ordinària hauria interpretat de manera il·lògica els informes pericials continguts en les actuacions.

Cinquè

El 22 de desembre del 2015, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va acordar desestimar l'incident de nul·litat d'actuacions esmentat i va imposar les costes processals a la societat demandant.

Sisè

El 27 de gener del 2016, la representació processal de la societat As de Pic, SAU, va interposar un

recurs d'empara contra la sentència del 27 d'octubre del 2015 i contra l'acte del 22 de desembre del mateix any, dictats per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració dels drets a la jurisdicció, a un procés degut i a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

La societat As de Pic, SAU sospita d'una desviació de facturació en relació amb uns treballs de construcció que no s'haurien executat i encomana a una societat de peritatge verificar aquest punt. La societat esmentada conclou a la no realització d'aquells treballs. En seu jurisdiccional, aquesta societat confirma i ratifica de forma íntegra el seu informe. Així mateix, el director facultatiu de l'obra, el qual havia aprovat anteriorment les certificacions, declara davant la jurisdicció ordinària la seva adhesió al contingut i a les conclusions de l'informe esmentat.

La Batllia va encarregar a un altre expert independent un dictamen en relació amb els treballs objecte del litigi; aquest expert va emetre 4 informes en què, a banda de diferències quantitatives, es conclou en l'existència d'una desviació de facturació per treballs no executats.

Ara bé, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia considera en les seves resolucions que no existeixen aquestes desviacions. Segons el seu parer, tots els treballs pagats corresponen a uns treballs acceptats mitjançant pressupost; cosa que aquesta part no discuteix, aquest element no guarda relació amb el debat; que els treballs haguessin estat pressupostats no vol dir que hagin estat executats. Afegint que els imports dels treballs pressupostats no coincideixen amb els dels treballs executats.

La Sala Civil també retreu a aquesta part que els treballs es van pagar després de l'acceptació de la conformitat de la factura i amb la seva bona execució. Segons el parer d'aquesta part, el pagament d'unes factures no és un acte irreversible de conformitat, sobretot si està acreditat que es van pagar uns treballs mal executats i/o directament no executats. En aquest sentit, la Sala Civil obvia la declaració del director facultatiu de l'obra. I afegeix que la Sala es recolza en l'aprovació de les factures per concloure en la correcció dels treballs i valora el resultat de les pericials en relació amb l'actitud esmentada de la propietat, com si ambdós fets fossin coincidents i complementaris quan manifestament són contradictoris.

Sobre el fet que la Sala Civil estimi que l'informe efectuat pel pèrit independent tingui més garanties d'imparcialitat i de contradictorietat suficient per resoldre el litigi, no impedeix que la Sala esmentada no tingui en compte que els seus informes concloguin a una desviació efectiva (si bé és cert amb quantificacions diferents de les d'aquesta part). Seguidament, la part recurrent reprèn les conclusions dels informes successius d'aquest pèrit independent i les cita de manera expressa. En aquests informes es constata, de manera clara, l'existència de desviacions de facturació en concepte de treballs no executats o executats incorrectament; el pèrit no indica que tingui dubtes sobre aquest punt, ni tan sols ho insinua; la dificultat rau en la quantificació de la desviació, però no en la seva existència.

En definitiva, segons el parer de la part recurrent, el Tribunal Superior de Justícia hauria efectuat una valoració dels elements probatoris obrant en aquesta causa de manera que el resultat hauria estat manifestament contrari a la lògica i a la raonabilitat. En primer lloc, hauria valorat uns elements probatoris i n'hauria obviat d'altres que permetrien arribar a conclusions totalment oposades. En segon lloc, hauria valorat el resultat de la prova *III- Pericial*, proposada a instància d'aquesta part, de manera il·lògica en relació amb el seu contingut que seria perfectament clar.

Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets abans esmentats, que declari la nul·litat de les resolucions objecte de recurs i que retrotregui les actuacions al moment immediatament anterior al pronunciament de la sentència impugnada per tal que la Sala Civil torni a dictar una resolució que respecti els drets fonamentals. Així mateix, demana que es condemni la societat Mafida, SA al pagament de les costes processals, incloent expressament els honoraris d'advocat i de procuradora d'aquesta part.

Setè

El 22 de febrer del 2016, el Ministeri Fiscal va presentar un informe en què demana la inadmissió a tràmit d'aquest recurs d'empara per la manca manifesta de contingut constitucional de les seves pretensions, d'acord amb allò que disposa l'article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

El Ministeri Fiscal destaca que allò que pretén la part recurrent és una nova valoració de la prova practicada que sigui favorable a les seves pretensions. Nogensmenys, de les diligències practicades en aquesta causa no se'n deriva la vulneració de cap dels drets al·legats que justifiqui la retroacció del procés.

Contràriament a les al·legacions de la societat recurrent, el Ministeri Fiscal considera que de la simple lectura de les resolucions impugnades es pot comprovar que lluny de ser arbitràries, contenen una valoració de la prova extensament raonada.

Fonaments jurídics

Primer

La societat As de Pic, SAU fonamenta el seu recurs d'empara en una suposada vulneració de l'article 10 de la Constitució, per la infracció dels drets a un procés degut i a obtenir una decisió fonamentada en Dret. En particular, retreu a la jurisdicció ordinària haver interpretat de manera il·lògica els informes pericials continguts en les actuacions.

En suma, la societat recurrent sol·licita a aquest Tribunal Constitucional que examini, ell mateix, la prova presentada davant la jurisdicció ordinària i que jutgi si la valoració de la prova realitzada per aquella jurisdicció és il·lògica.

En aquest cas, la societat As de Pic, SAU reclama a la societat Mafida, SA, 149.598,37 €, quantitat derivada, segons el parer de la demandant, d'unes desviacions entre la facturació i els treballs realment realitzats. La pretensió de la societat As de Pic, SAU va ser desestimada en les dues instàncies ordinàries successives. Primer, per la Secció Civil del Tribunal de Batlles mitjançant la sentència del 10 de setembre del 2014. Aquesta Secció va desestimar íntegrament la demanda de la societat As de Pic, SAU. El mateix va fer en apel·lació el Tribunal Superior de Justícia en la seva sentència del 27 d'octubre del 2015.

Segon

La societat recurrent en empara no està conforme amb aquestes decisions desestimàtories de les dues instàncies de la jurisdicció ordinària. I, per aquest motiu, creu oportú acudir al Tribunal Constitucional, després del plantejament preceptiu d'un incident de nul·litat d'actuacions, el qual també va ser desestimat mitjançant l'auto del 22 de desembre del 2015, amb la imposició de costes a la part recurrent.

Plantejat l'assumpte d'aquesta manera, no es pot esperar que el Tribunal Constitucional pugui actuar ara com una tercera instància ordinària o com un tribunal de cassació, cosa que no preveu l'ordenament legal del Principat d'Andorra.

El Tribunal Constitucional ha dictat resolucions constants repetint sempre que no li correspon actuar com una tercera instància ordinària o com un tribunal de cassació. Manca notòriament de competència per a això.

Només li correspon examinar si en el procés ordinari previ, en les seves diverses instàncies, s'han identificat, per part de la societat recurrent, vulneracions concretes de rellevància constitucional. No és suficient al·legar de manera genèrica l'article 10 de la Constitució, en qualsevol dels seus mandats, perquè el Tribunal pugui admetre aquest tipus de recursos. La doctrina d'aquest Tribunal ha dibuixat acuradament l'anomenat *cànon de constitucionalitat*, el qual ha d'acomplir-se per poder considerar que hi ha rellevància constitucional en l'assumpte plantejat. A través de nombrosíssims pronunciaments constants i reiterats –no esmentats en el recurs– el Tribunal Constitucional ha insistit en la necessitat que el recurrent en empara mostri que la solució a la qual ha arribat la jurisdicció ordinària resulta arbitrària, absurda, mancada de la més mínima lògica, contrària a la *communis opinio*, o al sentir unànim de la comunitat jurídica, o sigui, que està òrfena de qualsevol tipus de fonament jurídic. Sobre tots aquests punts hi ha una extensa doctrina del Tribunal, que no pot ometre's ni oblidar-se.

Tercer

Dins d'aquesta doctrina –també molt desenvolupada i reiterada– es troba l'afirmació que els problemes de valoració de la prova, en matèria civil o mercantil, són competència de la jurisdicció ordinària, amb caràcter general. I en aquest cas, és notori que la valoració que fa la societat recurrent de la prova practicada no és acceptada per la societat demandada, ni –cosa que és decisiva– per la jurisdicció en cap de les seves instàncies com tampoc en l'incident de nul·litat d'actuacions. No és que s'hagi rebutjat per part de la jurisdicció un mitjà de prova essencial. És que la societat recurrent pensa que la jurisdicció ordinària no ha valorat bé la prova.

Però la lectura dels raonaments de les dues sentències impugnades no permet apreciar *prima facie* cap tipus d'arbitrarietat o d'absurditat que ens dugui a examinar el fons d'aquest assumpte per vulneracions de rellevància constitucional. La societat recurrent tampoc aconsegueix plasmar en el seu recurs la identificació clara d'uns motius d'inconstitucionalitat concrets, demostrats i indiscutibles, d'acord amb els criteris jurisprudencials d'aquest Tribunal. Tan sols presenta una repetida afirmació, en termes massa genèrics, que la prova hagués hagut de ser valorada segons els desitjos i les peticions de la societat recurrent mateixa.

Així doncs, s'al·lega en abstracte que s'han pagat unes obres no realitzades, però no precisa quines. I passa per alt que aquests pagaments van ser consentits i no objectats, en el seu moment,

argument al qual la jurisdicció ordinària atorga un valor interpretatiu, mentre que la societat recurrent l'ignora per complet. A tot això s'afegeix que la societat recurrent no fa ni tan sols un intent per demostrar que, en aquest cas, la valoració realitzada pel Tribunal de Batlles i per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, s'ajusti al *cànon de constitucionalitat* esmentat, o sigui que resulti arbitrària, absurda o mancada de tota lògica. Es limita a qüestionar, sempre de manera genèrica, la lògica del raonament de la jurisdicció ordinària en valorar la prova, passant per alt les raons que aquesta jurisdicció aporta.

A la vista de tot això resulta clar *prima facie* que les infraccions denunciades en aquest recurs presenten una manca manifesta de contingut constitucional en els termes de l'article 37.2 *in fine* de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional i la seva inadmissió a tràmit és procedent.

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

Primer

No admetre a tràmit el recurs d'empara 2016-4-RE interposat per la representació processal de la societat As de Pic, SAU contra la sentència del 27 d'octubre del 2015 i contra l'aute del 22 de desembre del mateix any, dictats per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia.

Segon

Notificar aquest aute a la representació processal de la societat recurrent, al president de la Batllia, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

Tercer

Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, el 7 d'abril del 2016.

Laurence Burgorgue-Larsen Isidre Molas Batllori

Presidenta

Vicepresident

Juan A. Ortega Díaz-Ambrona
Magistrat